

JEDYNY I NIEPOWTARZALNY IVAN

Katherine Applegate

MATERIAŁY DO KSIĄŻKI – KLUBY DYSKUSYJNE

ANKIETY

Przed przeczytaniem książki wypełnij pierwszą ankietę. Przeczytaj każde zdanie i zdecyduj, z którymi zdaniem zgadzasz się, a z którymi nie. Jeśli masz wątpliwości, wstaw znaczek „X” w rubryce „Nie wiem”.

Ankieta przed przeczytaniem książki

Zdania:	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie wiem
Ogrody zoologiczne są dobre, ponieważ możemy obserwować, w jaki sposób zachowują się zwierzęta i spędzać miło czas z rodziną.			
Chodzenie do cyrku jest dobrą rozrywką.			
Zwierzęta przeżywają emocje, tak samo jak człowiek.			
Różne gatunki zwierząt mogą wchodzić ze sobą w relacje i osiągać porozumienie.			
Ważne jest, aby dotrzymywać obietnic.			
Sposoby, jakimi zwierzęta cyrkowe są trenowane nie mają znaczenia.			

Po przeczytaniu książki postaraj się wypełnić drugą ankietę. Przeczytaj każde zdanie i zdecyduj, z którymi zdaniem zgadzasz się, a z którymi nie. Jeśli masz wątpliwości, wstaw znaczek „X” w rubryce „Nie wiem”.

Ankieta po przeczytaniu książki

Zdania:	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Nie wiem
Ogrody zoologiczne są dobre, ponieważ możemy obserwować, w jaki sposób zachowują się zwierzęta i spędzać miło czas z rodziną.			
Chodzenie do cyrku jest dobrą rozrywką.			
Zwierzęta przeżywają emocje, tak samo jak człowiek.			
Różne gatunki zwierząt mogą wchodzić ze sobą w relacje i osiągać porozumienie.			
Ważne jest, aby dotrzymywać obietnic.			
Sposoby, jakimi zwierzęta cyrkowe są trenowane nie mają znaczenia.			

Czy, porównując obie ankiety, zauważasz, że twoje poglądy w którejś kwestii zmieniły się lub stały się bardziej zdecydowane?

JEDYNY I NIEPOWTARZALNY IVAN

Katherine Applegate

MATERIAŁY DO KSIĄŻKI – KLUBY DYSKUSYJNE

PYTANIA ODNOŚZĄCE SIĘ DO TEKSTU

Strona 16. Ivan i Stella mieszkają w klatkach w centrum handlowym. Czy myślisz, że powinni tam mieszkać? Jak uważasz – czy Ivan jest samotny bez innych goryli? Gdzie wolałbyś mieszkać gdybyś był gorylem? W zoo, w centrum handlowym czy w środowisku naturalnym? Uzasadnij dlaczego właśnie tam.

Strona 26. Dlaczego ludzie kupowali rysunki Ivana? Czy potrafili rozpoznać co jest na nich przedstawione? Myślisz, że obchodziło ich, co Ivan namalował? Dlaczego rysunki Ivana były ważne dla Macka? Dlaczego były ważne dla Juli?

Strona 33. Czy telewizja była ważna dla Ivana? Czego nauczył się z telewizji? Dlaczego Ivan lubił westerny? Dlaczego szczególnie lubił oglądać kreskówki? Czego nauczyłeś się dzięki telewizji? Czy warto oglądać telewizję? Niektórzy ludzie uważają, że nie warto korzystać z telewizji i nie mają telewizora. Czy robisz słusznie?

Strona 39. Stella widziała w cyrku, jak treser bił słonia ostrym kijem. Samiec słonia był bardzo dumny i szlachetny. Gdy ostrze kija wbiło mu się w ciało, podrzucił kłębem tresera, a ten spadł na ziemię. Stella już nigdy więcej nie widziała tego słonia. Co sądzisz o biciu zwierząt? W jaki inny sposób można trenować zwierzęta? Czy warto w związku z tym chodzić do cyrku? Czy można bić dzieci, by nauczyły się czegoś ważnego? Dlaczego niektórzy rodzice krzyczą i biją dzieci?

Strona 41. Co mogła mieć na myśli Stella, gdy powiedziała: „Starość to przydatny kamuflaż”? Czym charakteryzują się starsi ludzie? Co jest dla nich trudne? Czy powinno się ustępować im miejsce w tramwaju i autobusie? Co ważnego mogą powiedzieć nam starsi ludzie ukryci za kamuflażem pomarszczonej skóry? Czy znasz jakąś starszą osobę, która jest dla Ciebie ważna? Dlaczego jest dla Ciebie ważna? Czy czasem słyszysz od niej jakieś istotne lub ciekawe informacje?

Strona 74. Stella powiedziała Ivanowi, że dobre zoo jest bezpieczniejszym miejscem do życia dla takich zwierząt, jak oni. Czy uważasz, że powinni mieszkać w zoo?

Strona 91. Ruby została zabrana ze swojej rodziny przez ludzi. Czy można zabierać zwierzęta z ich naturalnego środowiska? Jak myślisz: dlaczego ludzie krzywdzą dzikie zwierzęta? Czy, twoim zdaniem, Ruby tęskni za swoją rodziną?

Strona 122. Ivan obiecał Stelli, że pomoże Ruby wydostać się z centrum handlowego i trafić do zoo. Jak myślisz, dlaczego Ivan chciał pomóc Ruby? Czy myślisz, że Ruby wolałaby mieszkać w zoo? Dlaczego mogłoby jej tam być lepiej?

Strona 132. Ivan powiedział Ruby, że niewiele pamięta ze swojego dzieciństwa. Myślisz, że naprawdę niewiele pamięta? Dlaczego Ivan nie chce opowiadać o przeszłości?

Strona 140. Mack kupił Ivana, gdy był małym gorylkiem i wychowywał go, jakby był ludzkim dzieckiem. Przebierał w ubrania, zakładał czapkę, pozwalał spać w łóżkach ludzi. Dopiero gdy Ivan zrobił się większy i Mack zaczął nie dawać sobie z nim rady, został umieszczony w klatce. Czy postępowanie Macka było uczciwe i słuszne? Czy znasz historię, która przebiegała odwrotnie: ludzkie dziecko wychowywane przez goryle i jego losy? Czym według Ciebie różnią się obie historie?

Strona 221. Julia najbardziej rozumiała Ivana i jego malarstwo. Czy według Ciebie możliwe jest porozumienie między człowiekiem a zwierzęciem? Na czym może polegać takie porozumienie? Dlaczego Julia rozumiała malarstwo Ivana i miała z nim lepszy kontakt niż jej tata i Mack?

Strona 228. W jaki sposób Julia przekonała swojego tatę, że rysunki Ivana są ważne i mają dla niego duże znaczenie? Dlaczego George zaryzykował utratę pracy i zgodził się pomóc Julii oraz Ivanowi umieszczając pracę Ivana na billboardzie? Jaką zasadą George się kierował? Co to znaczy mieć zasady? Czy znasz człowieka z zasadami?

Strona 284. Jak myślisz, czemu Ivan był zdenerwowany, gdy miał się spotkać z innymi gorylami w zoo? Dlaczego tak dużo czasu przygotowywano go do tego spotkania? Co inne goryle mogły myśleć na temat Ivana?

➤ JEDYNY I NIEPOWTARZALNY IVAN ➤

Katherine Applegate

MATERIAŁY DO KSIĄŻKI – KLUBY DYSKUSYJNE

PYTANIA OGÓLNE:

Przyjaźń

Jakie cechy miał Ivan, dzięki którym można uznać go za dobrego przyjaciela?

Zrób wraz z rodzicami lub kolegami listę cech dobrego przyjaciela. Zapytaj rodziców lub kolegów o ich doświadczenia związane z przyjaźnią. Może zechcą opowiedzieć o swoich przyjaciółach? A może znasz przyjaciół swoich rodziców? Wymyślcie prosty przepis na znalezienie dobrego przyjaciela.

Talent

Jaki talent miał Ivan? Czy ten talent rozwijał się sam czy też wymagał wsparcia innych? Jaki ty masz talent? Jak można ci pomóc, by ten talent dalej się rozwijał?

Empatia

Byśmy mogli zrozumieć drugiego człowieka lub zwierzę przydaje się empatia. Polega ona na przyjęciu perspektywy drugiej istoty – wyobrażamy sobie, jak by to było, gdybyśmy to my byli na miejscu innego człowieka czy zwierzęcia. Empatia to także umiejętność przypomnienia, wyobrażenia sobie co może odczuwać ktoś inny w danej sytuacji.

Wyobraź sobie, że jesteś słońciem, który występuje w cyrku.

- Jak masz na imię słońciu?
Wpisz swoje słoniowe imię:
- Co sobie myśli taki słoń, jak ty?
- Co czuje taki słoń, jak ty?
- Co lubi robić taki słoń, jak ty?
- Czego nie lubi robić?
- O czym marzy?
- Co mogłoby poprawić Twój słoniowy los?

Środki stylistyczne

Czy wiesz jaka jest różnica pomiędzy porównaniem a metaforą? Potrafisz podać jakieś przykłady jednego językowego środka stylistycznego i drugiego? Jaką inną nazwę nosi metafora? Przypominasz sobie, czy Ivan w swoich wypowiedziach stosował porównanie lub metaforę?

KRAINA UCZUĆ

Książka, którą omawiamy dostarcza wielu emocji. Niektóre osoby w czasie czytania doświadczają silnego wzruszenia i muszą przerwać czytanie (zwłaszcza głośno), bo płaczą. Jak myślisz – czym jest wzruszenie? Jak można dobrze zachować się, gdy mamy do czynienia z człowiekiem wzruszonym? W jaki sposób lepiej nie zachowywać się, gdy ktoś jest wzruszony?

Kilka słów o smutku

Jedną z emocji, której każdy może doświadczyć jest smutek. Smutne bywają także zwierzęta, które są krzywdzone. Smutek pozwala wyrazić żal po czymś utraconym, przeżyć doznaną krzywdę bez udawania, że wszystko jest w porządku. Wiele osób, kiedy smuci się – płacze. Czy wszyscy mogą płakać? Czy chłopcy mogą płakać? Dlaczego smutna osoba bywa nazywana „beksą”? W Polsce dzieci chórem potrafią zareagować na płaczącą osobę wykrzykując wierszyk: „beksa lala, pojechała do szpitala...”. Czy takie zachowanie jest w porządku? Jak można pocieszyć dziecko, które jest smutne?

Kilka słów o złości

Złość jest emocją, która dodaje nam siły, pozwala o siebie zawalczyć, dodaje energii. Ivan bardzo się zezłościł by Julia i jej tata zwrócili uwagę na jego prace. Pierwszy raz zachował się, jak prawdziwy goryl walczący o słuszną sprawę. Dzięki temu, że się zezłościł, pokazał, jak ważne są dla niego rysunki.

Jednak złość może być także niebezpieczna, gdy jest wyrażana w sposób nieakceptowany społecznie tzn. jej ekspresja polega na krzywdzeniu innych słowem lub biciem. Powinniśmy wszyscy znać kilka sposobów na wyrażanie złości, które nie krzywdzą innych. Niektórzy zalecają, by gdzieś odejść i nie doprowadzać do nasilenia złości w czasie kłótni u siebie i innych. Innym sposobem jest policzenie do dziesięciu. Jeszcze innym: pięć spokojnych wdechów nosem i wypuszczanie powietrza ustami (niektórzy dodają do tego wizualizację polegającą na wyobrażeniu sobie, że wdychasz powietrze gorące, a wydychasz zimne). Można też szybko narysować swoją złość. Każdy sam powinien znaleźć skuteczne dla siebie sposoby na złość. Tłumienie złości i udawanie, że się jej nie czuje nie jest dobrym sposobem. Każdy człowiek może się złościć. Nie można tylko krzywdzić siebie i innych.

JEDYNY I NIEPOWTARZALNY IVAN

Katherine Applegate

MATERIAŁY DO KSIĄŻKI – KLUBY DYSKUSYJNE

Jakie znasz sposoby na złość? Jakie sposoby na złość znają Twoi rodzice? Zróbcie tabelę dobrych i niekorzystnych sposobów na złość. Wybierzcie te, które mogą być dla Was najlepsze i stosujcie je zawsze, gdy się zezłościacie.

Kilka słów o lęku

Ruby bardzo martwiła się czy inne słonie ją polubią i zaakceptują. Pytała o to Ivana. Każdy przeżywa obawy i lęk związany z tym, że znajdzie się w nieznannej sytuacji. U wielu osób przeważa jednak ciekawość i radość, a lęk błyskawicznie znika. Przypomnij sobie, gdy pierwszy raz trzeba było pójść do przedszkola, szkoły. Podzielcie się swoimi historiami. Jak się czułeś? Co przeżywali w takich sytuacjach rodzice?

Jakie jeszcze uczucia przeżywali bohaterowie książki? W jakich sytuacjach te uczucia się pojawiały?

Dotrzymywanie obietnic

Co Ivan obiecał chorej Stelli? Dlaczego złożył obietnicę wiedząc, jak trudno będzie jej dotrzymać? Czy powinno się dotrzymać obietnic? Przypomnij sobie sytuacje, kiedy ktoś dotrzymał lub nie dotrzymał obietnicy. Jak się czułeś, gdy dotrzymano obietnicy? Jak się czułeś, gdy nie dotrzymano obietnicy?

ZADANIA SPECJALNE

Recenzja

Napisz recenzję „Jedynego i Niepowtarzalnego Ivana”. W jaki sposób zachęciłbyś do przeczytania tej książki? Czy uważasz, że warto ją przeczytać?

A może uważasz, że nie warto? Spróbuj uzasadnić swoją opinię. Postaraj się napisać o czym jest książka, ale nie zdradzaj jej zakończenia. Jaki rodzaj czytelnika może polubić historię o Ivanie?

Czy uważasz, że może się spodobać dorosłym?

Stworzenie nowego bohatera książki

Stwórz nowego bohatera książki. Jakie będzie miał imię? Napisz, w jaki sposób wymyślony przez siebie bohater znajdzie się w powieści. W jaki sposób poznasz go z innymi bohaterami? Jakie wydarzenia połączą wszystkie postaci? Czy wymyślona przez siebie postać będzie dobra czy zła? W jaki sposób będzie wyglądała? Czy wpłynie na bieg akcji? Z kim będzie rozmawiała i o czym?

List od Ivana lub Ruby:

Wyobraź sobie, że napisałeś do Ivana i Ruby list, w którym zadałeś im wiele pytań. Właśnie otrzymałeś odpowiedź. Wybierz sobie od kogo jest ta odpowiedź: albo od Ivana albo od Ruby.

Drogi..... (tu wpisz swoje imię).

Resztę uzupełnij sam w formie listu.

Zadałeś mi bardzo dużo pytań, na które postarałam się odpowiedzieć.

- Jak się teraz czuję?
- W jaki sposób zamieszkanie w zoo zmieniło moje życie?
- Co było dla mnie najtrudniejsze, gdy mieszkałem/am w centrum handlowym?
- Co lubię w zoo?
- Czy mam przyjaciół?
- Czy jeszcze tęsknię za domem?
- Czy można Cię odwiedzić?

Moc różnorodności

Czy znasz przykłady niezwykłych i nieoczywistych przyjaźni międzygatunkowych? Jak najbardziej zadziwiające przykłady takich relacji potrafisz podać? Znasz film, w którym mężczyzna zaprzyjaźnił się z orkami, a dzięki niemu takiej przyjaźni doświadczył także chłopiec z autyzmem? Gdzie można znaleźć opisy, obrazy lub filmy z takich międzygatunkowych doświadczeń? Czy natknąłeś się na takie przykłady korzystając z internetu? Czy doświadczenia właścicieli zwierząt domowych także zaliczają się do tego rodzaju niezwykłości? Czego te dokumenty lub opowieści uczą?

Opracowanie materiałów:
dr Jolanta Rosińska-Włodarczyk, psycholog, etyk